

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 3 grudnia 2012 roku powód P. L. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P. L. (...) – P. L. w Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanej Biura (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwoty 354.186,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 września 2012 roku, kwoty 10.998,09 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 grudnia 2011 roku, kwoty 523,81 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że umową podwykonawczą pozwana, jako podwykonawca, zleciła powodowi, jako dalszemu podwykonawcy, opracowanie kompleksowej dokumentacji technicznej dla inwestycji „Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w strefie zurbanizowanej Ł. dla dzielnic G. i P.” realizowanej w ramach projektu „ (...) i oczyszczalnia ścieków w Ł. II” Fundusz Spójności Projekt nr (...). Pozwana działała na podstawie umowy jako podwykonawca dla (...) sp. z o.o. – wykonawcy robót dla kontraktu nr (...), którym realizowane było zadanie nr 08 dla Miasta Ł., reprezentowanego przez (...) sp. z o.o. Przedmiot łączącej strony umowy został doprecyzowany w jej § 2, zaś szczegółowy zakres prac objętych umową zawarty był w harmonogramie rzeczowo-finansowym prac projektowych, w którym wskazane zostały ceny za wykonanie poszczególnych dokumentacji w rozbiciu na ulice i sieci. Wynagrodzenie ustalone zostało w wysokości 2.597.196,00 złotych netto. Całe zadanie projektu rozłożone zostało przez pozwaną i w ciągu kilku miesięcy, w toku kolejnych uzgodnień, zmian harmonogramu, wypracowany został ostateczny zakres robót dla poszczególnych dalszych podwykonawców, w tym dla powoda, o łącznej wartości netto 3.066.436,00 złotych. Pozwana przesłała powodowi mailem w dniu 14 maja 2008 roku załącznik do umowy (...) – zbiorcze zestawienie kosztów wykonania dokumentacji projektowej dla (...), zadanie 8, podpisany przez pełnomocnika pozwanej i wiceprezesa zarządu (...) sp. z o.o., w którym na stronie 1-ej, w kolejnych 12 pozycjach oznaczonych literą A, podsumowanych w pozycji 13 na łączną kwotę 3.066.436,00 złotych, ustalony został zakres rzeczowo-finansowy dla powoda. W tych więc warunkach nastąpiła zmiana harmonogramu zarówno w zakresie rzeczowym, jak i finansowym dla powoda. Powód wykonał wszystkie zlecone mu prace, przyjmowane kolejnymi protokołami odbioru częściowego robót przez kierownika kontraktu (...) i wystawiał faktury VAT na odebrane części przedmiotu umowy, jednakowoż jedynie na poziomie od 80 do 90% całości należnej mu zapłaty, a to wobec uzgodnień z wykonawcą i podwykonawcą na aktualne możliwości płatnicze wykonawcy, jak i w związku z udzieloną umową rękojmi i umownym zastrzeżeniem ewentualnych kar umownych. W dniu 23 grudnia 2010 roku miały miejsce kolejne częściowe odbiory robót i na ich podstawie powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 69.861,84 złotych brutto stanowiącą 90% wartości prac. Faktura ta wystawiona została na pozwaną zgodnie z jej ówczesną nazwą, którą się posługiwała. Jako że pozwana nie uregulowała należności z w/w faktury, a wszelkie rozmowy na ten temat okazały się bezskuteczne, pismem z dnia 18 października 2011 roku pełnomocnik powoda wezwał pozwaną do zapłaty. W odpowiedzi na powyższe, pozwana podniosła wynikającą z umowy zarówno konieczność rokowań ugodowych poprzedzających spory, jak i niewymagalność roszczenia na gruncie umowy – brak zapłaty ze strony (...). W dniu 12 stycznia 2012 roku pozwana zapłaciła powodowi część należności w kwocie 35.000,00 złotych, a dnia 22 lutego 2012 roku – w kwocie 22.807,14 złotych. Pozostała należność wynosząca 10.998,09 złotych nadal nie jest uregulowana. Pozwana poinformowała również powoda, że należność od wykonawcy dotyczącą tej faktury otrzymała w dniu 15 grudnia 2011 roku. W tych warunkach, pismem z dnia 16 lutego 2012 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty reszty należności z tej faktury, jak również odsetek za opóźnienie w zapłacie. Przyjmując, że pozwana mogła przekazać otrzymane, a należne powodowi pieniądze w ciągu 14 dni, pozostawała w opóźnieniu w zapłacie od dnia 29 grudnia 2011 roku. Z tego tytułu powodowi przysługują odsetki, które wynoszą odpowiednio: 174,52 złotych od kwoty 35.000,00 złotych zapłaconej w dniu 12 stycznia 2012 roku i 349,29 złotych od kwoty 22.807,14 złotych zapłaconej w dniu 22 lutego 2012 roku, łącznie więc kwota 523,81 złotych. W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty brakującej kwoty pozwana podniosła znowu wynikającą z zapisów umowy konieczność poprzedzenia sporów rokowaniami ugodowymi, zaś w późniejszym piśmie z tej samej daty wskazała, jakoby wykonawca, tj. (...), nadal nie zapłacił pozwanej całej należnej kwoty, a nawet, że pozwana prowadzi z wykonawcą proces o zapłatę znacznej części należności z kontraktu wiążącego się z zadaniem 08. Pozwana nie wskazała jednak, jakiej kwoty nie otrzymała od (...).

W kolejnych rozmowach powoda z pozwaną uzyskał on w pewnym momencie informację, jakoby w procesie cywilnym z pozwu pozwanej przeciwko (...) doszło w dniu 23 kwietnia 2012 roku do zawarcia ugody, co pośrednio wskazuje na uzyskanie przez pozwaną należności od wykonawcy kontraktu. W tych warunkach powód podjął działania zmierzające do wyjaśnienia kwestii jego wszystkich należności od pozwanej w drodze polubownych rokowań. Po szeregu prób uzgodnienia terminu spotkania doszło do niego w dniu 10 sierpnia 2012 roku, na które ze strony pozwanej stawiał się jedynie pełnomocnik. Ten jednozdaniowo oświadczył, że jego mocodawca zapłacił już całość należności na rzecz powoda i w związku z tym dalsze rozmowy nie mają racji bytu. Po takim oświadczeniu i bez uzyskania od pozwanej informacji o zapłacie ze strony (...) reszty należności, powodowi nie pozostało nic innego jak wystawić fakturę VAT końcową nr (...), co nastąpiło w dniu 7 września 2012 roku na kwotę 354.186,00 złotych brutto, stanowiącą ostateczne rozliczenie wykonanych prac, dla których do tej pory wystawiał jedynie faktury o charakterze częściowym. Doręczona pozwanej w/w faktura została odesłana powodowi w dniu 14 września 2012 roku ze stwierdzeniem, że pozwana uznaje ją za bezzasadną. Wysłane pozwanej w dniu 2 października 2012 roku wezwanie do zapłaty pozostało bez odpowiedzi.

(pozew k. 2-6)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana podniosła, że żądanie powoda jest bezzasadne. W pierwszej jednak kolejności pozwana podniosła zarzut braku legitymacji procesowej biernej. Jak bowiem wynika z załączonej przez powoda umowy, została ona zawarta pomiędzy powodem a przedsiębiorstwem państwowym działającym pod nazwą Biuro (...) w Ł., które zostało prawomocnie wykreślone z rejestru KRS w dniu 11 stycznia 2008 roku w związku z komercjalizacją tego przedsiębiorstwa. Pozwana Spółka została natomiast zarejestrowana dopiero w lipcu 2010 roku i nie jest ogólnym następcą prawnym w/w przedsiębiorstwa państwowego, ani też nie jest ogólnym następcem prawnym jakiegokolwiek innego podmiotu. W dalszej kolejności pozwana podniosła, że strony przedmiotowej umowy przewidziały ryczałtowe wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy w kwocie 2.597.196,00 złotych netto, a tymczasem powód sam przyznał, iż dotychczas otrzymał wynagrodzenie w kwocie wyższej, łącznie w kwocie 2.778.480,00 złotych netto. W świetle tych okoliczności oczywistym jest, że pozwana wykonała wszystkie zobowiązania wynikające z w/w umowy, a wręcz spełniła świadczenie nienależne w kwocie 181.284,00 złotych. Dalej idące żądania powoda są zatem pozbawione jakichkolwiek podstaw prawnych. Powód powołuje się w pozwie na bliżej nieokreśloną zmianę umowy. Zapomina jednak, że zgodnie z § 14 umowy, jej zmiany wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności. Tymczasem powód nie próbuje nawet dowodzić, że taka pisemna zmiana została dokonana, zaś pozwana zaprzecza takiemu twierdzeniu. Skoro więc wynagrodzenie przewidziane w umowie miało ryczałtowy charakter i nie zostało w ważny sposób zmienione, oczywistym jest, że powodowi nie przysługują wobec pozwanej żadne roszczenia ponad te, które wynikają z załączonej do pozwu umowy i które zostały z nawiązką zaspokojone. Pozwana zakwestionowała przy tym wiarygodność i jakiegokolwiek znaczenie dowodowe harmonogramu załączonego przez powoda do pozwu. Załącznik ten nie został bowiem sporządzony przy udziale jakiegokolwiek przedstawiciela uprawnionego do działania w imieniu pozwanej i nie został opatrzony jakimkolwiek podpisem. Ponadto, wskazane w nim wartości nie dotyczą umowy zawartej przez powoda. Pozwana podniosła również, że także w świetle załączonych do pozwu dokumentów w postaci faktur oraz protokołów odbioru robót, roszczenie powoda jest bezzasadne. Do pozwu powód załączył bowiem protokoły odbioru robót na łączną wskazaną w nich wartość robót wynoszącą 2.557.563,00 złotych netto oraz faktury na łączną sumę 2.557.563,00 złotych netto. Powód nie wykazał natomiast, aby wykonał jakiegokolwiek inne prace niż te, które zostały wymienione w załączonych protokołach odbioru i za które otrzymał już zapłatę. Pozwana zaprzecza zaś, aby powód wykonał takie inne prace poza tymi, które zostały wymienione w w/w protokołach. W szczególności, brak jest jakiegokolwiek protokołu odbioru, który mógłby stanowić podstawę wystawienia faktury nr (...) z dnia 7 września 2012 roku na kwotę 287.956,10 złotych netto, tj. 354.186,00 złotych brutto. Faktura ta została wystawiona całkowicie bezzasadnie, gdyż powód nigdy nie wykonał żadnych prac, które upoważniałyby go do żądania wynagrodzenia w tej wysokości. Pozwana podkreśliła, że strony łączyła umowa o dzieło, której podstawową cechą jest wzajemność. Powód może zatem domagać się świadczenia ekwiwalentnego jedynie w przypadku, gdy wykona własne zobowiązanie. Tymczasem powód nie tylko nie wykazał, aby wykonał jakiegokolwiek

inne prace ponad te, wymienione w protokołach, ale nawet nie wyjaśnia, z jakich przyczyn uznał, że należy mu się dodatkowa kwota 354.186,00 złotych. Z daleko idącej ostrożności, pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powoda o zapłatę kwoty 354.186,00 złotych. Powód wykonywał zasadniczą część prac na rzecz kontrahenta w okresie od 2008 roku do końca lipca 2010 roku. Biorąc pod uwagę treść art. 642 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 646 k.c., przedawnieniu uległy ewentualne wszystkie roszczenia powoda o zapłatę wynagrodzenia za wszelkie prace wykonane do początków grudnia 2010 roku. Wprawdzie powód nie precyzuje, za jakie prace domaga się w/w kwoty, jednakże w przypadku gdyby roszczenie to dotyczyło wynagrodzenia za prace rzekomo wykonane przed początkiem grudnia 2010 roku, pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia o zapłatę tej kwoty. Jeśli chodzi o pozostałe dwie kwoty żądania pozwu, pozwana raz jeszcze podniosła, że wynagrodzenie ustalone przez strony umowy było ryczałtowe i nie zostało w ważny sposób zmienione. Powód sam przyznał, że otrzymał z tytułu wykonania umowy kwotę 2.778.480,00 złotych netto, która wyczerpuje wszystkie jego roszczenia wynikające z umowy. Zatem faktura VAT nr (...) została wystawiona bezpodstawnie i obejmuje wyższą sumę niż wynikająca z umowy.

(odpowiedź na pozew k. 153-160)

Na rozprawie w dniu 17 czerwca 2013 roku pełnomocnik powoda wskazał, że na str 5 pozwu omyłkowo wskazano kwotę zapłaconą przez stronę pozwaną, a która powinna wynosić 2.737.660,00 złotych.

(e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku k. 300)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 października 2007 roku pomiędzy Biurem (...) w Ł., jako podwykonawcą, a powodem P. L. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą P. L. (...) – P. L. w Ł., jako dalszym podwykonawcą, zawarta została umowa podwykonawcza nr (...), mocą której Biuro (...) w Ł. zleciło, a powód przyjął do wykonania opracowanie kompleksowej dokumentacji technicznej dla inwestycji pod nazwą: „Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w strefie zurbanizowanej Ł. dla dzielnic G. i P.” realizowanej w ramach projektu „ (...) i oczyszczalnia ścieków w Ł. II” Fundusz Spójności Projekt nr (...). W umowie tej podwykonawca oświadczył, że w dniu 26 września 2007 roku zawarł umowę z wykonawcą robót dla kontraktu nr (...) (...) sp. z o.o., który to kontrakt (...) sp. z o.o. realizuje wspólnie z Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. w P.. (...) sp. z o.o., jako lider konsorcjum wykonawców, w dniu 27 sierpnia 2007 roku zawarł umowę na realizację zadania nr 08 z Miastem Ł.. W § 2 umowy wskazany został przedmiot umowy podwykonawczej, jak też wskazane zostało, że każda z dokumentacji opracowana będzie w ilości zgodnej ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia publicznego. Wskazane również zostało, że szczegółowy zakres prac objętych umową przedstawiony został w harmonogramie rzeczowo-finansowym prac projektowych, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, w którym zawarte są ceny za wykonanie poszczególnych dokumentacji w rozbiciu na ulice i sieci. W § 4 umowy wskazane zostało, że jej przedmiot wykonany będzie w terminach podanych w uzgodnionym pomiędzy podwykonawcą i wykonawcą harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, a w przypadku zmiany harmonogramu rzeczowo-finansowego pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, harmonogram ten do niniejszej umowy zostanie odpowiednio zmieniony z uwzględnieniem wprowadzanych zmian po pisemnej ich akceptacji przez podwykonawcę. Zmiana harmonogramu w zakresie rzeczowym lub finansowym przez zamawiającego, w stosunku do zapisów programu funkcjonalno-użytkowego, będzie zmianą przedmiotu umowy. Wykonawca będzie miał prawo żądać od podwykonawcy i dalszego podwykonawcy aktualizacji harmonogramu jego prac. Podwykonawca zapłaci dalszemu podwykonawcy za prace projektowe wykonane przed dniem żądania zmiany harmonogramu, nawet jeżeli prace projektowe okażą się zbędne, pod warunkiem, że wykonawca zapłaci podwykonawcy za te prace. Strony umowy ustaliły wynagrodzenie za wykonanie jej przedmiotu w kwocie 2.597.196,00 złotych netto (3.168.579,12 złotych brutto). Wynagrodzenie miało być ryczałtowe, zaś jego zmiana mogła nastąpić w przypadku zmiany przez zamawiającego przedmiotu umowy, określonego programem funkcjonalno-użytkowym (§ 5 umowy). Wynagrodzenie miało być płatne przelewem na rachunek bankowy powoda. Powód miał wystawić fakturę VAT za odebraną część przedmiotu umowy, po uzyskaniu przez wykonawcę akceptacji tej części prac przez inżyniera kontraktu oraz po uzyskaniu na tę część pozwolenia na budowę. Podwykonawca miał uregulować należność powoda niezwłocznie po tym, jak wykonawca zapłaci mu należną kwotę poświadczoną w przejściowym lub końcowym

świadczenie płatności w ciągu 37 dni roboczych, licząc od daty otrzymania kompletu dokumentów uzasadniających żądanie zapłaty, w tym prawidłowo wystawionej faktury VAT (§ 7 umowy). W § 14 umowy wskazano, że jej zmiana wymaga formy pisemnej od rygorem nieważności.

(umowa podwykonawcza nr (...) k. 16-23, zeznania świadka B. J., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 00:37:01, 00:55:26, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:17:15, zeznania świadka A. M., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:41:48, zeznania świadka M. B. (1), e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 02:10:26, zeznania świadka A. Ł., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:38:13, zeznania świadka B. S., e-protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2014 roku (k. 385v.), czas nagrania: 00:32:31, 00:34:55, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:47:42, 01:05:32, 01:05:39)

Biuro (...) w Ł., będące przedsiębiorstwem państwowym, aktem notarialnym z dnia 15 listopada 2007 roku (Repertorium A nr (...)) zostało skomercjalizowane. Po wpisaniu do KRS pod numerem (...) zaczęło działać jako Biuro (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

(akt komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego z dnia 15 listopada 2007 roku k. 185-207, odpis z KRS Biura (...) w Ł. k. 536-541, zeznania świadka M. K., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:04:16, 00:05:18, zeznania świadka G. P., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:22:32)

Całe zadanie projektu opisanego w treści w/w umowy rozłożone zostało nie tylko na powoda, ale także na kilku dalszych podwykonawców. Przy wykonywaniu zleconych prac powód korzystał także z pomocy firm trzecich, które wykonywały dla niego poszczególne odcinki robót. Parę miesięcy po zawarciu przedmiotowej umowy, w toku prowadzonych uzgodnień i kilku zmian harmonogramu, wypracowany został ostateczny zakres robót dla poszczególnych dalszych podwykonawców, w tym dla powoda, o łącznej kwocie 3.066.436,00 złotych netto. Ten ostateczny harmonogram prac projektowych uwzględniał koszt wykonania map do celów projektowych wg kalkulacji Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) w Ł.. Zawierał on także ten zakres prac, który pierwotnie był powierzony firmie (...), lecz który, z uwagi na brak mocy przerobowych tejże firmy, ostatecznie został przekazany powodowi do wykonania. Biuro (...) w Ł. w dniu 14 maja 2008 roku przesłało powodowi, drogą e-mailową, załącznik do przedmiotowej umowy, zawierający zbiorcze zestawienie kosztów wykonania dokumentacji projektowej dla (...) – zadanie 8, podpisane przez pełnomocnika Biura (...) w Ł. i wiceprezesa zarządu (...) sp. z o.o., w którym na stronie pierwszej, w kolejnych 12 pozycjach oznaczonych literą A, podsumowanych w pozycji 13 na łączną kwotę 3.066.436,00 złotych, ustalony został zakres rzeczowo-finansowy dla powoda.

(e-mail z dnia 13 maja 2008 roku k. 27 wraz z załączonym harmonogramem prac projektowych k. 28-31, e-mail z dnia 14 maja 2008 roku k. 32 wraz z załączonym poprawionym harmonogramem prac projektowych k. 33-36, e-mail z dnia 14 maja 2008 roku k. 24 wraz z załączonym ostatecznym zbiorczym zestawieniem kosztów k. 25-26, zeznania świadka B. J., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 00:36:25, 00:37:31, 00:40:10, 00:40:50, 00:41:51, 00:42:04, 00:42:53, 00:43:32, 00:49:45, 00:50:39, 00:51:36, 00:56:50, 00:57:01, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:01:20, 01:02:15, 01:04:31, 01:10:58, 01:11:42, 01:11:50, 01:12:47, 01:19:22, zeznania świadka A. M., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:34:06, 01:34:24, 01:35:17, 01:36:10, 01:43:20, zeznania świadka M. B. (1), e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 02:05:26, 01:06:07, 01:06:32, 02:07:03, 02:07:50, 02:21:41, zeznania świadka A. Ł., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:17:11, 00:18:04, 00:19:31, 00:20:15, 00:20:30, 00:24:09, 00:24:58, 00:27:07, 00:31:37, 00:33:26, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:57:54, zeznania świadka D. N., e-protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2014 roku (k. 385v.), czas nagrania: 00:10:14, 00:10:46, 00:12:16, 00:13:27, 00:15:04, 00:16:40, zeznania świadka B. S., e-protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2014 roku (k. 385v.), czas nagrania: 00:33:15, 00:39:08, 00:39:47, 00:40:54, 00:42:13, 00:43:50, 00:46:33, 00:47:35, 00:48:20,

zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: (...):31, 00:51:22, 00:52:10, 00:52:34, 00:53:06, 00:53:32, 00:55:56, 01:06:51, 01:10:31)

W międzyczasie, tj. w dniu 23 listopada 2009 roku zawarta została pomiędzy Skarbem Państwa a M. K. umowa sprzedaży udziałów Spółki Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł. nr (...). Z umowy wynikało, że Skarb Państwa jest właścicielem 23.000 udziałów o wartości nominalnej 50,00 złotych każdy, stanowiących 100% kapitału zakładowego Biura (...) Sp. z o.o. w Ł., z tym zastrzeżeniem, że 3.450 udziałów, stanowiące 15% kapitału zakładowego w/w spółki, zostanie udostępnionych nieodpłatnie uprawnionym pracownikom Spółki. Na podstawie w/w umowy Skarb Państwa sprzedał udziały stanowiące 85% kapitału zakładowego w/w Spółki (...). Pozostałe 15% udziałów, zgodnie z aktem założycielskim spółki, zastrzeżone zostało do udostępnienia nieodpłatnie pracownikom Spółki.

(umowa sprzedaży udziałów Spółki k. 208-210, zeznania świadka M. K., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:04:16)

W dniu 20 kwietnia 2010 roku M. K. sporządził w formie aktu notarialnego (Repertorium A nr (...)) akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł..

(akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością k. 211-221)

W dniu 21 kwietnia 2010 roku M. K., jako prezes zarządu Biura (...) w organizacji w Ł., zawarł z Biurem (...) Sp. z o.o. w Ł. umowę użyczenia części nieruchomości w postaci sekretariatu zlokalizowanego na II piętrze budynku, z przeznaczeniem na zlokalizowanie w nim siedziby Spółki.

(umowa użyczenia k. 222-224)

Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2010 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy KRS, w sprawie o sygn. akt XX Ns. rej. KRS (...), odmówił Biuru (...) Sp. z o.o. w organizacji w Ł. wpisania spółki do KRS – rejestru przedsiębiorców. Decyzja ta podyktowana była stwierdzeniem przez Sąd protokołem niezgodności istnienia spółki o identycznej nazwie.

(odpis postanowienia z dnia 8 czerwca 2010 roku k. 225-226, protokół niezgodności k. 224, zeznania świadka G. P., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:28:39)

W dniu 24 czerwca 2010 roku odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Biura (...) Sp. z o.o. w Ł., które podjęło uchwałę nr 2, mocą której zmieniony został akt założycielski spółki z o.o. sporządzony w dniu 20 kwietnia 2010 roku w ten sposób, że § 2.1 aktu otrzymał nowe brzmienie, a mianowicie: Spółka działać będzie pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

(protokół nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników k. 227-229, zeznania świadka G. P., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:28:39)

(...) Sp. z o.o. została zarejestrowana w KRS z dniem 9 lipca 2010 roku.

(odpis z (...) Sp. z o.o. k. 544-549)

W dniu 11 sierpnia 2010 roku pomiędzy Biurem (...) Sp. z o.o. w Ł., reprezentowaną przez M. K., jako sprzedającym, a (...) Sp. z o.o. w Ł., której jedynym wspólnikiem był również M. K., jako kupującym, zawarta została umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki Biuro (...) Sp. z o.o., mocą której na (...) Sp. z o.o. przeszła własność zorganizowanego zespołu składników materialnych i niematerialnych przeznaczonego do prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu art. 55¹ k.c., związanego z przedmiotem działalności sprzedającego, za wyjątkiem wynajmu nieruchomości na własny rachunek. W § 1 ust. 4 umowy wymienione zostały, jako będące przedmiotem sprzedaży, m.in. prawa i obowiązki wynikające z umów łączących sprzedającego z jego kontrahentami o wykonanie przez sprzedającego prac na ich rzecz oraz prawa i obowiązki wynikające z umów łączących sprzedającego

z jego podwykonawcami, w których to grupach znaleźli się: spółka (...) oraz powód P. L.. Jako przedmiot umowy sprzedaży wskazano w pkt 12 i 13 – dokumentację, korespondencję oraz dane zawarte na innych nośnikach, dotyczące umów wchodzących w skład zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz wszelkie dane i informacje, w tym o charakterze poufnym, związane z prowadzoną przez sprzedającego działalnością, w szczególności dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa sprzedającego, a nadto, w pkt 17 - nazwę przedsiębiorstwa sprzedającego, tj. Biuro (...) w Ł.. § 5 powyższej umowy sprzedaży określał skutki sprzedaży, ustalając, że kupujący wstępuje w miejsce sprzedającego we wszystkie stosunki prawne wchodzące w skład zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącego przedmiot sprzedaży, jak również, że staje się stroną umów określonych w załącznikach do umowy sprzedaży.

(umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa k. 230-234 i 517-535 wraz z załącznikami k. 235-237 i 536-602 i aneksem k. 603-605 wraz z załącznikami k. 606-661, zeznania świadka M. K., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:12:20, 00:14:24, 00:18:00, zeznania świadka G. P., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:30:08, 00:38:10, 00:39:03, 00:40:10)

Powód wykonał wszystkie zlecone mu prace, które przyjęte zostały kolejnymi protokołami odbioru częściowego robót przez kierownika kontraktu (...) sp. z o.o. Za wykonane prace wystawił na rzecz (...) Sp. z o.o. faktury VAT na odebrane części przedmiotu umowy. Faktury te były jednak wystawione najwyżej na 80-90% całości należnych powodowi do zapłaty sum, co uzgodnione zostało z wykonawcą i podwykonawcą i co było efektem bieżących możliwości płatniczych wykonawcy. Zakres prac objętych powyższymi fakturami odpowiadał zmienionemu harmonogramowi prac projektowych przesłanemu powodowi e-mailem w dniu 14 maja 2008 roku.

(faktury VAT k. 37, 57, 59, 62, 68, 70, 76, 78, 86, 93, 95, 103, 105, 107, 109, 113, 120, protokoły odbioru częściowego robót k. 38-56, 58, 60-61, 63-67, 69, 71-75, 77, 79-85, 87-92, 94, 96-102, 104, 106, 108, 110-112, 114, 121-125, 321-327, protokoły zdawczo-odbiorcze k. 115-119, e-mail z dnia 9 czerwca 2009 roku k. 320, e-mail z dnia 26 października 2010 roku k. 328, harmonogram szczegółowy rejonu 3 dzielnicy G. k. 317-319, zestawienie wszystkich protokołów i faktur k. 395, 396, 397-508, zeznania świadka B. J., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 00:45:26, 00:47:44, 00:52:20, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:06:00, 01:06:34, 01:09:02, 01:15:26, 01:16:07, zeznania świadka A. M., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:37:59, 01:38:09, 01:38:34, 01:38:40, zeznania świadka D. A., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:55:23, zeznania świadka M. B. (1), e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 02:10:26, 01:11:18, 02:11:46, zeznania świadka A. Ł., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:32:10, 00:35:20, 00:36:10, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:46:24, 00:47:09, 00:49:54, 00:51:23, 00:53:15, 00:55:18, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:57:24, 00:58:54, 01:00:04, 01:01:06, 01:01:29, zeznania świadka D. N., e-protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2014 roku (k. 385v.), czas nagrania: 00:20:52, 00:21:18, 00:25:00, 00:26:08, 00:27:10, zeznania świadka B. S., e-protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2014 roku (k. 385v.), czas nagrania: 00:36:12, 00:36:26, 00:37:44, 00:38:06, 00:49:33, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 00:56:54, 00:57:45, 00:58:18, 00:58:40, 00:59:31, 00:59:57, 01:11:31, 01:12:00)

Powód wykonał także mapy sytuacyjno-wysokościowe do celów projektowych z geodezyjną inwentaryzacją urządzeń podziemnych wg kalkulacji Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) w Ł., za co wystawił pozwanej stosowne faktury VAT na łączną kwotę 233.142,00 złotych brutto.

(faktury VAT wystawione przez powoda na rzecz pozwanej k. 245, 247, 249, 251, 253 i 255, faktury wystawione przez Miejskie Przedsiębiorstwo (...) w Ł. na rzecz powoda k. 246, 248, 250, 252, 254 i 256, zeznania świadka A. Ł., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:33:26)

Pozwana zapłaciła powodowi całość należności wynikających z wystawionych do tej pory faktur VAT. Kwotą tą objęte zostały także wykonane przez powoda mapy. Płatności odbywały się najpóźniej po 37 dniach od dnia, w którym spółka (...) zapłaciła pozwanej.

(okoliczność bezsporna, zeznania świadka B. J., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 00:53:10, zeznania świadka A. Ł., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:38:46, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:05:32)

W dniu 23 grudnia 2010 roku miały miejsce kolejne częściowe protokoły odbioru robót, na podstawie których powód wystawił pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 69.861,84 złotych stanowiącą 90% wartości prac.

(faktura VAT nr (...) k. 126, protokoły odbioru częściowego robót k. 127-132, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:23:12, 01:27:54, zeznania świadka M. B. (1), e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 02:13:55, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:55:18, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:58:22, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:00:20)

Pozwana przez cały czas zapewniała powoda, jak również innych dalszych podwykonawców, że kwota należności wynikającej z w/w faktury VAT zostanie przez nią uregulowana w całości. Czeka tylko na to, aż wykonawca zapłaci jej powyższą sumę pieniędzy.

(zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:24:55, 01:28:07, 01:28:17, 01:29:40, 01:31:00, zeznania świadka A. M., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:40:55, 01:41:02, 01:41:13, 01:42:18, zeznania świadka D. A., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 02:00:39, zeznania świadka A. Ł., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:41:13, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:14:09, 01:15:50)

W kwietniu 2011 roku (...) Sp. z o.o., wpisana do KRS pod numerem (...), zmieniła nazwę na Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł.

(postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 12 kwietnia 2011 roku k. 238-244)

W piśmie z dnia 28 kwietnia 2011 roku pozwana poinformowała powoda, że Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział KRS postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2011 roku wykreślił nazwę (...) Sp. z o.o., wpisując nazwę firmy, pod którą spółka obecnie działa, tj. Biuro (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

(pismo z dnia 28 kwietnia 2011 roku k. 133 wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru k. 134)

Wobec faktu nie uregulowania przez pozwaną należności wynikającej z faktury VAT nr (...), powód pismem z dnia 18 października 2011 roku wezwał ją do niezwłocznego uregulowania tej należności w kwocie 69.861,84 złotych, której termin płatności minął 6 stycznia 2011 roku.

(wezwanie do zapłaty k. 135, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:00:07)

W odpowiedzi na powyższe pozwana wyjaśniła, że w zawartej w 2007 roku umowie strony postanowiły, że spory z umowy poprzedzą najpierw rokowania ugodowe. W wykonaniu § 16 ust. 1 tejże umowy pozwana zaproponowała powodowi ustalenie terminu i miejsca rokowań. Jeśli chodzi o kwestię samej zapłaty, pozwana wskazała, że ustosunkowała się do niej w odrębnym piśmie. Wskazała przy tym, że zasadniczą sprawą jest to, że roszczenie jest jeszcze na gruncie § 7 umowy niewymagalne.

(pismo pozwanej z dnia 25 października 2011 roku k. 136, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:17:30)

W dniu 12 stycznia 2012 roku pozwana zapłaciła powodowi kwotę 35.000,00 złotych tytułem części należności wynikającej z faktury VAT nr (...), a dnia 10 lutego 2012 roku pozwana zapłaciła, z tego samego tytułu, kwotę 22.807,14 złotych.

(dowody wpłat k. 137 i 138, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:01:36)

W międzyczasie powód dowiedział się, że należność od wykonawcy dotyczącą faktury VAT nr (...) pozwana otrzymała w dniu 15 grudnia 2011 roku.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 16 lutego 2012 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty reszty należności wynikającej z faktury VAT nr (...) roku w kwocie 10.998,09 złotych. Jednocześnie, mając na względzie fakt, że według oświadczenia pozwanej należność od (...) sp. z o.o. otrzymała ona w dniu 15 grudnia 2011 roku oraz mając na uwadze treść § 7 łączącej strony umowy, wskazał, że od dnia 19 grudnia 2011 roku pozwana pozostaje w opóźnieniu w zapłacie należności z faktury VAT nr (...). Z tego też względu, w oparciu o treść art. 481 § 1 k.c., powód wezwał pozwaną dodatkowo do zapłaty odsetek ustawowych: od kwoty 35.000,00 złotych od dnia 19 grudnia 2011 roku do dnia 12 stycznia 2012 roku (299,18 złotych) i od kwoty 22.807,14 złotych od dnia 19 grudnia 2011 roku do dnia 10 lutego 2012 roku (430,52 złotych) oraz od kwoty 10.998,09 złotych od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty.

(wezwanie do zapłaty k. 139 i 141 wraz z potwierdzeniem odbioru k. 140)

W odpowiedzi na powyższe pozwana ponownie przypomniała powodowi o konieczności poprzedzania sporów rokowaniami ugodowymi, a których to rokowań powód do tej pory nie rozpoczął. Nadto, pozwana podniosła, że przygotowała odrębne pismo, w którym przedstawia okoliczności wynikające z działań osób trzecich, w tym zwłaszcza wykonawcy robót, z powodu których zarówno firma powoda, jak i firma pozwanej ponoszą szkody. Podniosła, że nie jest jej intencją, zwłaszcza w perspektywie dalszej współpracy, toczyć sporów.

(pismo pozwanej z dnia 16 marca 2012 roku k. 142, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:02:21)

W piśmie skierowanym bezpośrednio do powoda pozwana wskazała, że na gruncie zawartej umowy strony przyjęły, że podwykonawca zapłaci dalszemu podwykonawcy należności uzyskane od wykonawcy niezwłocznie po ich otrzymaniu. Tak też zrobiła pozwana. Pogląd, że należy to zrobić w ciągu 4 dni, licząc przy tym sobotę i niedzielę, nie odpowiada przyjętemu powszechnie rozumieniu słowa niezwłocznie. W sytuacji, gdy po otrzymaniu od wykonawcy tylko części należnej pozwanej kwoty, pozwana prowadziła usilne rokowania dla wydobycia pełnej kwoty. Czas tych rokowań winien być uwzględniony jako konieczny. Były szanse wydobycia całej kwoty. Zdaniem pozwanej, oczekiwanie na wynik rokowań nie stanowiło zwłoki. Pozwana podkreśliła, że wykonawca nie zapłacił jej pełnej kwoty, wobec czego dochodzi ona od niego roszczeń w procesie. Koszty procesu jak dotąd wynoszą 24.846,00 złotych. Zgodnie ze służącym jej prawem, część zapłaty wykonawcy zaliczyła na należności uboczne i część ta odpowiada wysokości kosztów procesu i nie może być uwzględniana w rozliczeniach w tym momencie dokonywanych między powodem a pozwaną, zwłaszcza na gruncie § 7 umowy. Pozwana podkreśliła, że roszczenia powoda w części sumy głównej są więc jeszcze niewymagalne. Proces wytoczony wykonawcy nadal się toczy. Jeżeli w wyniku tego procesu pozwana odzyska należne jej kwoty, to niezwłocznie przeleje na konto powoda stosowną kwotę.

(pismo pozwanej z dnia 16 marca 2012 roku k. 143, zeznania świadka B. J., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 00:54:28, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:17:30, 01:17:40, zeznania świadka A. M., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:42:05, zeznania świadka M. B. (1), e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013

roku (k. 300), czas nagrania: 02:15:00, 02:15:53, zeznania świadka A. Ł., e-protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2013 roku (k. 352), czas nagrania: 00:39:53, 00:43:26)

W międzyczasie powód uzyskał informację, że w procesie cywilnym wytoczonym przez pozwaną Spółkę (...), prowadzonym w Sądzie Okręgowym w Łodzi pod sygn. akt X GC 649/11, doszło w dniu 23 kwietnia 2012 roku do zawarcia ugody.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 10 sierpnia 2012 roku doszło do spotkania stron w celu przeprowadzenia rozmów polubownych w sprawie rozliczeń kontraktu nr 08. Pełnomocnik pozwanej oświadczył, że pozwana rozliczyła się i zapłaciła całość należności na rzecz powoda wynikających z kontraktu nr 08. W związku z tym, że z § 7 umowy wynika, iż podstawą płatności na rzecz powoda jest wykazanie się poświadczonym lub końcowym świadectwem płatności i zapłata przez wykonawcę podwykonawcy, powód wniósł o przedstawienie mu tegoż dokumentu oraz dowodu zapłaty przez wykonawcę. Ostatecznie, strony zgodnie oświadczyły, że ugodowe rokowania nie dały żadnych efektów i uznały je za wyczerpane.

(notatka z Romów polubownych k. 144, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:30:25, 01:31:00, zeznania świadka M. B. (1), e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 02:18:20)

W konsekwencji powyższego w dniu 7 września 2012 roku powód wystawił pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 354.186,00 złotych brutto, stanowiącą ostateczne rozliczenie wykonanych prac, dla których do tej pory wystawiane były jedynie faktury częściowe, obejmujące najwyżej 80-90% całości należnych powodowi do zapłaty sum.

(faktura VAT nr (...) k. 145, zeznania świadka G. C. vel K., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:16:58, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:03:35)

Pismem z dnia 14 września 2012 roku pozwana odesłała powodowi powyższą fakturę, uznając ją za bezzasadną.

(pismo pozwanej z dnia 14 września 2012 roku k. 146, zeznania powoda P. L., e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 613v.), czas nagrania: 01:03:35)

W dniu 2 października 2012 roku powód wezwał pozwaną do niezwłocznej zapłaty należności z faktury VAT nr (...) w kwocie 354.186,00 złotych, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 14 października 2012 roku, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(wezwanie do zapłaty k. 148 wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru k. 147)

Powyższe wezwanie pozostało bez odpowiedzi ze strony pozwanej Spółki.

(okoliczność bezsporna, zeznania świadka A. M., e-protokół rozprawy z dnia 17 czerwca 2013 roku (k. 300), czas nagrania: 01:39:29)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów w postaci dokumentów, zeznań świadków: B. J., G. C. vel. K., A. M., D. A., M. B. (2), A. Ł., M. M., K. W., D. N., B. S., M. K. i G. P. oraz zeznań powoda P. L.. Przedstawione wyżej okoliczności nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez stronę przeciwną do podnoszącej je.

Jednakowoż, Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka B. J. w zakresie, w jakim twierdził, że choć harmonogram prac projektowych ulegał licznym zmianom w zakresie rzeczowym, to wynikająca z niego cena, w stosunku do osoby powoda, nie uległa zmianie, jak również w zakresie, w jakim twierdził, że wysokość procentów, na jakie powód wystawiał faktury VAT, wynikała z tego, iż były jeszcze inne elementy w cyklu do wykonania, tj. nadzór inwestorski po uzyskaniu pozwolenia na budowę i one miały być fakturowane po zakończeniu całości prac. Zeznania te sprzeczne

są bowiem z pozostałym osobowym i niesobowym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, w tym z zeznaniami licznych świadków, m.in.: G. C. vel K., A. M., A. Ł. (ówczesnego prezesa zarządu pozwanej Spółki!), M. M. (przedstawiciela spółki (...)), B. S. (przedstawicielki pozwanej Spółki), z których jasno wynikało, że – po pierwsze – za zmianą harmonogramu w zakresie rzeczowym szła zmiana tegoż harmonogramu w zakresie finansowym (co – pomijając nawet zeznania w/w świadków – wydaje się być okolicznością całkowicie oczywistą, logiczną i zrozumiałą), a po drugie – że inny był powód wystawiania przez powoda faktur na mniejszy procent niż 100%, a mianowicie, iż każdorazowo procent na fakturze konsultowany był z wykonawcą, tj. spółką (...), która decydowała o tym w sposób arbitralny i tak naprawdę wynikał głównie z jej możliwości płatniczych bądź też, czasami, był wynikiem innych okoliczności, z całą jednak pewnością nie wynikał z powinności wykonania przez danego dalszego podwykonawcę, w tym powoda, jakis jeszcze dotychczas niewykonanych prac. Powyższe nabiera dodatkowo wiary w kontekście bezspornej okoliczności, że powód, zanim wystawił fakturę końcową we wrześniu 2012 roku, a nawet zanim wystawił fakturę nr (...) w grudniu 2010 roku, wyrównującą przysługujące mu należności do 90%, wykonał wszystkie należące do niego prace i nie miał żadnych dodatkowych elementów do wykonania, co zostało potwierdzone praktycznie przez wszystkich świadków.

Sąd odmówił także wiary zeznaniom świadka A. Ł., z których wynikało, że kwota wyrównująca płatności dla powoda do 100% miała być wypłacona po 2, 3 latach po zakończeniu kontraktu i że taki zapis został do kontraktu wprowadzony. Świadek nie udowodnił bowiem swoich twierdzeń dokumentem, na który się powołał. Twierdzeń tych nie potwierdził także żaden inny świadek.

Ostatecznie, niewiarygodne okazały się zeznania świadka D. N., który twierdził, że dyspozycje o mniejszych procentach na fakturach spółka (...) wydawała tylko wtedy, gdy projekt nie był kompletny. Zeznania te pozostają w sprzeczności z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, o czym zresztą mowa powyżej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne, wobec czego należało je uwzględnić w całości.

Podstawą prawną roszczenia powoda jest przepis art. 627 k.c., niespornym bowiem jest, iż umowa której przedmiotem jest wykonanie dokumentacji projektowej zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, normami oraz obowiązującymi przepisami ma charakter umowy o dzieło w rozumieniu tego przepisu (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 18 września 2012 r., I ACa 785/12, portal orzeczeń sądów powszechnych [http://orzeczenia.ms.gov.pl/content/\\$ \(...\)_I_ACa_\(...\)_2012_Uz_2012-09-18_001](http://orzeczenia.ms.gov.pl/content/$ (...)_I_ACa_(...)_2012_Uz_2012-09-18_001))

W pierwszej jednak kolejności, przed ustosunkowaniem się do meritum sprawy, wskazać należy na bezzasadność zarzutu pozwanej Spółki dotyczącego braku legitymacji procesowej biernej po stronie pozwanej.

Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, Biuro (...) w Ł., z którym powód podpisał przedmiotową umowę, będące przedsiębiorstwem państwowym zostało skomercjalizowane aktem notarialnym z dnia 15 listopada 2007 roku i po wpisaniu do KRS pod numerem (...) działało jako Biuro (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. Z uwagi na fakt, że do komercjalizacji przedsiębiorstwa doszło niedługo po podpisaniu przedmiotowej umowy (17 dni później), wszystkie dalsze szczegółowe uzgodnienia dotyczące tej umowy, w tym też szczegółowy zakres prac i odpowiadające mu wynagrodzenie w postaci harmonogramu prac projektowych, kontynuowane były przez Biuro (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. Dowodzą temu chociażby skierowane do powoda e-maile z dnia 13 i 14 maja 2008 roku, w których figuruje nazwisko B. S., jako przedstawicielki firmy (...) Sp. z o.o. w Ł.. Następnie, umową nr (...) z dnia 23 listopada 2009 roku Skarb Państwa, będący właścicielem 23.000 udziałów o wartości nominalnej 50,00 złotych każdy, stanowiących 100% kapitału zakładowego Biura (...) Sp. z o.o. w Ł., sprzedał M. K. udziały stanowiące 85% kapitału zakładowego w/w Spółki. Pozostałe 15% udziałów, zgodnie z aktem założycielskim spółki, zastrzeżone zostało do udostępnienia nieodpłatnie pracownikom Spółki. Pięć miesięcy później, tj. 20 kwietnia 2010 roku, M. K. sporządził w formie aktu notarialnego akt założycielski całkowicie odrębnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie: Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł., zaś następnego już dnia zawarł umowę użyczenia części nieruchomości z Biurem (...) Sp. z o.o. w Ł.. Jednakowoż, wobec identyczności nazw obu spółek, Sąd

Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy KRS, odmówił Biuru (...) Sp. z o.o. w organizacji w Ł. wpisania tejże spółki do KRS – rejestru przedsiębiorców. W efekcie powyższego, zgromadzenie wspólników tej nowoutworzonej spółki, tj. Biura (...) Sp. z o.o. w Ł., na nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników tejże spółki odbytym w dniu 24 czerwca 2010 roku, podjęło uchwałę nr 2, mocą której zmieniony został akt założycielski spółki z o.o. sporządzony w dniu 20 kwietnia 2010 roku w ten sposób, że § 2.1 aktu otrzymał nowe brzmienie, a mianowicie: Spółka działać będzie pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. (...) Sp. z o.o. w Ł. została zarejestrowana w KRS z dniem 9 lipca 2010 roku. W dniu 11 sierpnia 2010 roku pomiędzy Biurem (...) Sp. z o.o. w Ł., reprezentowaną przez M. K., jako sprzedającym, a (...) Sp. z o.o. w Ł., której jedynym wspólnikiem był również M. K., jako kupującym, zawarta została umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł., mocą której na (...) Sp. z o.o. przeszła własność zorganizowanego zespołu składników materialnych i niematerialnych przeznaczonego do prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu art. 55¹ k.c., związanego z przedmiotem działalności sprzedającego, za wyjątkiem wynajmu nieruchomości na własny rachunek. W § 1 ust. 4 umowy wymienione zostały, jako będące przedmiotem sprzedaży, m.in. prawa i obowiązki wynikające z umów łączących sprzedającego z jego kontrahentami o wykonanie przez sprzedającego prac na ich rzecz oraz prawa i obowiązki wynikające z umów łączących sprzedającego z jego podwykonawcami, w których to grupach znaleźli się: spółka (...) oraz powód P. L.. Jako przedmiot umowy sprzedaży wskazano w pkt 12 i 13 – dokumentację, korespondencję oraz dane zawarte na innych nośnikach, dotyczące umów wchodzących w skład zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz wszelkie dane i informacje, w tym o charakterze poufnym, związane z prowadzoną przez sprzedającego działalnością, w szczególności dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa sprzedającego, a nadto, w pkt 17 - nazwę przedsiębiorstwa sprzedającego, tj. Biuro (...) w Ł. § 5 powyższej umowy sprzedaży określał skutki sprzedaży, ustalając, że kupujący wstępuje w miejsce sprzedającego we wszystkie stosunki prawne wchodzące w skład zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącego przedmiot sprzedaży, jak również, że staje się stroną umów określonych w załącznikach do umowy sprzedaży.

Stosownie do treści art. 55⁴ k.c., nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa, chyba że w chwili nabycia nie wiedział o tych zobowiązaniach, mimo zachowania należytej staranności. Odpowiedzialność nabywcy ogranicza się do wartości nabytego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa według stanu w chwili nabycia, a według cen w chwili zaspokojenia wierzyciela. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć.

Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem, nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest solidarnie odpowiedzialny ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa (art. 55⁴ zd. 1 in principio k.c.). Według trafnego spostrzeżenia doktryny, mamy tutaj do czynienia z następującym ex lege przystąpieniem nabywcy do długu zbywcy przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, a więc kumulacji długu (por. M. Habdas, Przedsiębiorstwo jako przedmiot, s. 190; W. J. Katner, [w:] M. Pyziak-Szafnicka (red.), Kodeks, s. 537-538; J. Mojak, [w:] K. Pietrzykowski, KC. Komentarz, t. 1, 2013, s. 224; S. Rudnicki, [w:] Komentarz do KC, t. 1, 2014, s. 307; R. T. Stroiński, Przedsiębiorstwo, s. 383; J. Widło, Rozporządzenie przedsiębiorstwem, s. 258). Nadal zatem trwa zobowiązanie zbywcy jako zaciągnięte przez niego. Natomiast od czasu nabycia przedsiębiorstwa ex lege odpowiada za jego długi (solidarnie) także nabywca przedsiębiorstwa (gospodarstwa rolnego). Nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa, chyba że w chwili nabycia nie wiedział o tych zobowiązaniach, mimo zachowania należytej staranności (art. 55⁴ zd. 1 in fine k.c.). Zatem, jak widać, nabywcę przedsiębiorstwa (gospodarstwa rolnego) obciąża tutaj ustawodawca ciężarem udowodnienia tych okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność. Nabywca przedsiębiorstwa (gospodarstwa rolnego) ponosi odpowiedzialność za zobowiązania zbywcy związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa (gospodarstwa). Tu trzeba zaś przypomnieć, że przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników majątkowych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej (art. 55¹ in principio k.c.). Zatem jedynie związane z taką funkcją przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego zobowiązania przedsiębiorcy czy rolnika obciążają (solidarnie) nabywcę. W komentowanym przepisie zastosowano konstrukcję ustawowego przystąpienia nabywcy do długu zbywcy przedsiębiorstwa (lub gospodarstwa rolnego) dla

ochrony wierzycieli występujących w roli osób trzecich. Z tej przyczyny postanowiono in fine, że odpowiedzialności nabywcy nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć (art. 55⁴ zd. 3 k.c.) – tak G., komentarz do art. 55⁴ k.c., G. 2014, wyd. 6.

Na gruncie przedmiotowej sprawy, zarówno z treści umowy z dnia 11 sierpnia 2010 roku zawartej pomiędzy Biurem (...) Sp. z o.o. w Ł. a (...) Sp. z o.o. w Ł., określającej, że przedmiotem sprzedaży były prawa i obowiązki wynikające z umów łączących sprzedającego z jego podwykonawcami, w której to grupie znalazła się: spółka (...) oraz powód P. L. oraz cała dokumentacja, a nawet informacje o charakterze poufnym dotyczące objętych nią umów, jak i z uwagi na osobę M. K., reprezentującego zarówno sprzedającego, tj. Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł., jak i będącego jedynym współnikiem kupującego, tj. (...) Sp. z o.o. w Ł., wynika, że pozwana Spółka musiała mieć pełną wiedzę na temat tego, na jakie kwoty powód P. L. wystawił dotychczasowe faktury VAT i jak się one miały w stosunku do wykonanych przez niego prac oraz jakie jeszcze ciążyą na niej zobowiązania wobec P. L. w tytule łączącego ją z nim kontraktu.

W tym miejscu słuszność należy przyznać twierdzeniom powoda, że jak wynika z porównania dat dwóch faktur VAT wystawionych przez powoda: jednej nr (...) doręczonej do (...) Sp. z o.o. w Ł. w dniu 11 sierpnia 2010 roku (k. 649) i drugiej nr (...) z dnia 16 czerwca 2010 roku (k. 648), które zostały zapłacone przez pozwaną Spółkę i które zostały wymienione wprost w załączniku nr 9 do umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa, ale także jak wynika z zapłaty przez pozwaną ponad 80% należności wynikającej z faktury VAT nr (...) z dnia 23 grudnia 2010 roku opiewającej na kwotę 69.861,84 złotych (w dniu 12 stycznia 2012 roku pozwana zapłaciła powodowi kwotę 35.000,00 złotych tytułem części należności wynikającej z faktury VAT nr (...), a dnia 10 lutego 2012 roku pozwana zapłaciła, z tego samego tytułu, kwotę 22.807,14 złotych), pozwana miała całkowitą świadomość swojej odpowiedzialności za całość kontraktu, w którym z jednej strony jej kontrahentem była spółka (...), a z drugiej, jako jej dalszy podwykonawca – P. L..

Przypomnieć w tym miejscu należy, że po sprzedaży prawa do nazwy w dniu 11 sierpnia 2010 roku sprzedające Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł. zmieniło nazwę na (...) Sp. z o.o. (odpis pełny z KRS spółki (...) k. 666-670), a kupująca (...) Sp. z o.o. w Ł. zmieniła nazwę na Biuro (...) Sp. z o.o. w Ł..

W obliczu powyższego, zeznania świadków M. K. i G. P., z których wynikało, że świadkowie ci nigdy nie spotkali się z żadnym dokumentem, z którego wynikałoby, iż kwota zobowiązań pozwanej Spółki względem powoda mogła być wyższa niż wynikająca z umowy, nie miały tak naprawdę żadnego znaczenia. Wszak kwota zobowiązań pozwanej Spółki względem powoda wynikała z umowy z dnia 11 sierpnia 2010 roku, wobec czego umowa ta uwzględniała należności objęte przedmiotowym pozwem. Owszem, kwota wynikających z pozwu należności nie została w umowie wyszczególniona w sposób precyzyjny, jednakże, jak to już wcześniej zostało podniesione, przedmiotem tej umowy były prawa i obowiązki wynikające z umów łączących sprzedającego z jego podwykonawcami, w której to grupie znalazła się: spółka (...) oraz powód P. L., mając zaś na uwadze tak ogólnie sformułowany przedmiot umowy oczywistym jest, że dochodzona przedmiotowym pozwem kwota zawierała się w „obowiązkach” wynikających z umów łączących sprzedającego z jego podwykonawcami.

Bezasadnym okazał także drugi zarzut pozwanej, a mianowicie - zarzut przedawnienia.

Strona pozwana podniosła, że jak wynika z treści protokołów odbioru załączonych do pozwu, powód wykonywał zasadniczą część prac na rzecz kontrahenta od 2008 roku do końca lipca 2010 roku. Biorąc więc pod uwagę art. 642 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 646 k.c., przedawnieniu uległy ewentualne wszystkie roszczenia powoda o zapłatę wynagrodzenia za wszelkie prace wykonane do początków grudnia 2010 roku, która to data stanowiła okres dwóch lat przed wniesieniem niniejszego pozwu, co miało miejsce w dniu 3 grudnia 2012 roku. Pozwana podniosła też, że wprawdzie powód nie sprecyzował, za jakie prace domaga się kwoty 354.186,00 złotych brutto, jednakże w przypadku gdyby roszczenie to dotyczyło wynagrodzenia za prace wykonane przed początkiem grudnia 2010 roku, zarzut przedawnienia takiego roszczenia jest jak najbardziej zasadny.

Z powyższymi twierdzeniami strony pozwanej nie sposób się zgodzić.

Zgodnie z treścią § 7 umowy z dnia 29 października 2007 roku, wynagrodzenie dla powoda za wykonaną pracę miało być płatne przelewem na jego rachunek bankowy. Powód miał wystawić fakturę VAT za odebraną część przedmiotu umowy, po uzyskaniu przez wykonawcę akceptacji tej części prac przez inżyniera kontraktu oraz po uzyskaniu na tę część pozwolenia na budowę. Podwykonawca miał uregulować należność powoda niezwłocznie po tym, jak wykonawca zapłaci mu należną kwotę poświadczoną w przejściowym lub końcowym świadectwie płatności w ciągu 37 dni roboczych, licząc od daty otrzymania kompletu dokumentów uzasadniających żądanie zapłaty, w tym prawidłowo wystawionej faktury VAT. Wyraźnie więc z tego wynika, co słusznie zdaje się zauważać powód, że § 7 umowy przewidywał szczególny reżim dla powstania wymagalności roszczenia o zapłatę należnego mu wynagrodzenia, a który warunkował uzyskanie przez powoda tegoż wynagrodzenia otrzymaniem przez pozwaną Spółkę należności od wykonawcy, czyli spółki (...).

Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Do czasu otrzymania przez pozwaną należności od spółki (...) bieg terminu przedawnienia nie rozpoczął się. Wobec faktu dochodzenia przez pozwaną od spółki (...) należności na drodze sądowej, dopiero zakończenie postępowania sądowego pomiędzy tymi podmiotami skutkowało rozpoczęciem biegu okres przedawnienia roszczenia powoda. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że w procesie cywilnym wytoczonym przez pozwaną Spółkę spółce (...), prowadzonym w Sądzie Okręgowym w Łodzi pod sygn. akt X GC 649/11, dopiero w dniu 23 kwietnia 2012 roku doszło do zawarcia ugody. A zatem, wbrew twierdzeniom strony pozwanej, to od tej daty termin przedawnienia rozpoczął swój bieg.

Nie można zapominać też o tym, że pozwana przez cały czas zapewniała powoda, że kwota należności wynikająca z faktury VAT nr (...) zostanie przez nią uregulowana w całości. Czekając tylko na to, aż wykonawca zapłaci jej powyższą sumę pieniędzy. Pomimo tego, że powyższa faktura była z grudnia 2010 roku, pozwana jeszcze w październiku 2011 roku zapewniała powoda, że roszczenie z niej wynikające, w obliczu treści § 7 umowy, nie jest jeszcze wymagalne. I choć wedle informacji uzyskanych przez powoda, należność od wykonawcy dotycząca faktury VAT nr (...) pozwana otrzymała już w dniu 15 grudnia 2011 roku (której to okoliczności pozwana nie zaprzeczyła w toku procesu), to dopiero w dniach 12 stycznia i 10 lutego 2012 roku pozwana zapłaciła powodowi kwotę w łącznej wysokości 57.807,14 złotych tytułem części należności wynikającej z powyższej faktury VAT. W tych jednak okolicznościach, bieg terminu przedawnienia należności wynikającej z powyższej faktury rozpoczął się tak naprawdę już w dniu 16 grudnia 2011 roku.

Następnie, jeszcze w marcu 2012 roku pozwana podkreślała, że roszczenia powoda w części sumy głównej są na tamtą chwilę niewymagalne. Wskazywała, że proces wytoczony wykonawcy nadal się toczy i jeżeli w jego wyniku pozwana odzyska należne jej kwoty, to niezwłocznie przeleje na konto powoda stosowną kwotę. Pomimo tego, że w dniu 23 kwietnia 2012 roku doszło do zawarcia ugody we wspomnianym wyżej procesie, pozwana nadal zwodziła powoda i sugerowała konieczność wstrzymania się przez niego z wystawieniem ostatecznej faktury VAT.

Wszystkie powyższe okoliczności przeczą twierdzeniu, jakoby dochodzone pozwem należności były przedawnione.

Abstrahując jednak od powyższego, nie można odmówić słuszności i tym twierdzeniom powoda, z których wynika, że bieg terminu przedawnienia został przerwany przez uznanie niewłaściwe dokonane przez pozwaną.

Stosownie do treści art. 123 k.c., bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, 3) przez wszczęcie mediacji.

Bieg przedawnienia przerywa uznanie roszczenia przez zobowiązanego. Uznanie może mieć postać umowy pomiędzy zobowiązanym a uprawnionym (tzw. uznanie właściwe) lub oświadczenia wiedzy zobowiązanego (tzw. uznanie niewłaściwe). Skutki uznania roszczenia w zakresie przerwania biegu przedawnienia określa art. 124 § 1 k.c. Przyjmuje się mianowicie, że uprawnionego nie powinny obciążać negatywne skutki niedochodzenia roszczenia, jeżeli

zachowanie dłużnika po powstaniu długu powodowało, iż mógł on oczekiwać, że roszczenie zostanie dobrowolnie zaspokojone. Ten motyw jest istotny dla interpretacji art. 123 § 1 pkt 2 k.c. Uznanie niewłaściwe jest oświadczeniem wiedzy zobowiązanego, wyrazem jego świadomości istnienia skierowanego przeciwko niemu roszczenia (podobnie wyr. SN z 7.3.2003 r., I CKN 11/01, L.). Dla skuteczności uznania niewłaściwego nie jest wymagane istnienie po stronie zobowiązanego zamiaru wywołania skutku prawnego (przerwania biegu przedawnienia). Uznanie niewłaściwe może mieć postać wypowiedzi lub innego działania. Dla oceny, czy mamy do czynienia z uznaniem roszczenia, istotne jest to, czy zachowanie zobowiązanego, interpretowane zgodnie z powszechnie obowiązującymi regułami znaczeniowymi, mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej, iż zobowiązany jest świadom swojego obowiązku, a w konsekwencji oczekiwanie uprawnionego, że świadczenie zostanie spełnione (podobnie wyr. SN z 25.3.2010 r., I CSK 457/09, MoP 2011, Nr 3 i z 16.2.2012 r., III CSK 208/11, L.). Na tej podstawie kwalifikuje się jako uznanie niewłaściwe roszczenia takie zachowania zobowiązanego jak: spełnienie części świadczenia (jeżeli z okoliczności nie wynika, że zobowiązany traktował je jako całkowite zaspokojenie roszczenia); zapłata odsetek za okres, w którym roszczenie główne jeszcze nie uległo przedawnieniu; wniosek zobowiązanego o odroczenie terminu płatności, o rozłożenie długu na raty czy o umorzenie go w całości lub części (zob. wyr. SN z 19.9.2002 r., II CKN 1312/00, OSN 2003, Nr 12, poz. 168).

Na gruncie przedmiotowej sprawy niewątpliwym jest, że zarówno w pismach kierowanych do powoda, jak i w szeregu ustnych oświadczeń wypowiedzianych przez pozwaną w 2011 roku i w 2012 roku, potwierdzonych zeznaniami licznych świadków, pozwana zapewniała powoda, że dokona zapłaty wszystkich należności niezwłocznie po uzyskaniu pieniędzy od spółki (...). Dopiero w dniu 10 sierpnia 2012 roku podczas spotkania stron odbytego w sprawie rozliczeń kontraktu nr 08, pełnomocnik pozwanej oświadczył po raz pierwszy w oficjalny sposób, że pozwana rozliczyła się i zapłaciła całość należności na rzecz powoda wynikających z kontraktu nr 08. Nie mniej jednak podkreślić należy, że po każdym przerwaniu (a miało ono miejsce co najmniej kilkakrotnie) przedawnienia biegnie ono na nowo – art. 124 § 1 k.c. A zatem cały dotychczasowy bieg przedawnienia zostaje zniweczony i nie jest to zależne od tego, co wydarzy się później.

Przechodząc do meritum sprawy, podnieść należy, co następuje:

Niewątpliwym jest, że strony procesu łączyła umowa zawarta w dniu 29 października 2007 roku, mocą której Biuro (...) w Ł. zleciło, a powód przyjął do wykonania opracowanie kompleksowej dokumentacji technicznej dla inwestycji pod nazwą: „Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w strefie zurbanizowanej Ł. dla dzielnic G. i P.” realizowanej w ramach projektu „ (...) i oczyszczalnia ścieków w Ł. II” Fundusz Spójności Projekt nr (...).

Niewątpliwym jest także to, że w § 2 umowy wskazany został przedmiot umowy podwykonawczej, jak też wskazane zostało, że każda z dokumentacji opracowana będzie w ilości zgodnej ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia publicznego. Wskazane również zostało, że szczegółowy zakres prac objętych umową przedstawiony został w harmonogramie rzeczowo-finansowym prac projektowych, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, w którym zawarte są ceny za wykonanie poszczególnych dokumentacji w rozbiciu na ulice i sieci.

W § 4 umowy wskazane zostało, że jej przedmiot wykonany będzie w terminach podanych w uzgodnionym pomiędzy podwykonawcą i wykonawcą harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, a w przypadku zmiany harmonogramu rzeczowo-finansowego pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, harmonogram ten do niniejszej umowy zostanie odpowiednio zmieniony z uwzględnieniem wprowadzanych zmian po pisemnej ich akceptacji przez podwykonawcę. Zmiana harmonogramu w zakresie rzeczowym lub finansowym przez zamawiającego, w stosunku do zapisów programu funkcjonalno-użytkowego, będzie zmianą przedmiotu umowy.

Natomiast w § 14 umowy wskazano, że jej zmiana wymaga formy pisemnej od rygorem nieważności.

W ocenie pozwanej, nie doszło do pisemnej zmiany umowy. Harmonogram rzeczowo-finansowy załączony do pozwu nie został sporządzony przy udziale jakiegokolwiek przedstawiciela uprawnionego do działania w imieniu pozwanej

lub zamawiającego i nie został opatrzony żadnym podpisem. Wynagrodzenia powoda przewidziane umową miało charakter ryczałtowy i nie zostało w ważny sposób zmienione.

Odnosząc się do powyższego po pierwsze wskazać należy, że podpisy stron procesu zostały złożone na przedmiotowej umowie pod wykazem załączników, a zatem stwierdzić można, iż załączniki stanowiły w tej umowie jej element integralny. Po drugie – wyraźnie trzeba podkreślić, że już pierwotny harmonogram rzeczowo-finansowy, zanim uległ zmianom, miał postać elektroniczną, a nie pisemną. Po trzecie – nie można mówić o tym, aby zakres rzeczowy umowy był wyraźnie i precyzyjnie ustalony, gdyż bezspornym jest, że wyszczególniający go harmonogram rzeczowo-finansowym był przez strony zmieniany, co zresztą potwierdzili zeznający w charakterze świadków przedstawiciele pozwanej. Tymczasem, jak to już wcześniej zostało podkreślone, zmiana harmonogramu w zakresie rzeczowym lub finansowym przez zamawiającego była zmianą przedmiotu umowy. Skoro więc strony zgodnie ustaliły, że powód przejmie część obowiązków powierzonych firmie (...) i dokument zawierający takie ustalenie, wbrew twierdzeniom pozwanej, został podpisany nie tylko przez stronę pozwaną, ale również przez wykonawcę robót, tj. spółkę (...), to uznać należy, że została zachowana forma pisemna dla zmiany umowy. Owszem, nowy harmonogram rzeczowo-finansowy przybrał formę elektroniczną, nie mniej jednak mając na uwadze to, że został on opatrzony podpisami przedstawicieli pozwanej i spółki (...) oraz mając na względzie fakt, że nawet pierwotny harmonogram załączony do umowy również miał postać elektroniczną, przyjąć można, że był on sporządzony na piśmie. W wyniku powyższego, powód miał wykonać większy zakres obowiązków i faktycznie wykonał go, co nie pozostaje pomiędzy stronami sporne. Za większym zakresem obowiązków idzie zaś większe wynagrodzenie.

O tym, że zakres obowiązków powoda został rozszerzony świadczy także fakt, że stanowiący integralną część umowy załącznik obejmujący zbiorcze zestawienie kosztów, a posługujący się numerami odcinka robót z zaznaczeniem w uwagach osoby wykonawcy i określający dla powoda, jak i innych dalszych podwykonawców, kwoty wynagrodzenia netto za całe odcinki prac oraz – w podsumowaniach – globalne kwoty wynagrodzenia netto za wykonanie zleconych prac, uwzględniał również koszt map dla celów projektowych wg kalkulacji Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) w Ł.. Bezspornym jest, że powód wykonał powyższe mapy sytuacyjno-wysokościowe, za co wystawił pozwanej stosowne faktury VAT na łączną kwotę 233.142,00 złotych brutto. Pozwana zapłaciła tą kwotę. Okoliczność ta stanowi w konsekwencji dowód na zmianę umówionego przez strony wynagrodzenia powoda.

Abstrahując jednak od powyższego, nawet gdyby uznać, że do zmiany umowy nie doszło wobec braku zachowania przez strony formy pisemnej, podkreślić raz jeszcze należy fakt, że powodowi powierzony został większy zakres obowiązków, który został przez niego wykonany – co nie było pomiędzy stronami sporne. Skoro tak, oczywistym być powinno, że wraz ze zwiększeniem obowiązków winno wzrosnąć wynagrodzenie powoda. Nie zapłacenie przez pozwaną wynagrodzenia za te zwiększone obowiązki świadczyłoby o pozostawaniu przez pozwaną bezpodstawnie wzbogaconą. Wszak kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości – art. 405 k.c.

Ostatecznie wskazać należy, na co słusznie wskazuje również powód, że podstawową cechą umowy łączącej strony była wzajemność, w świetle której powód uprawniony był do żądania zapłaty po wykonaniu własnego zobowiązania. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie potwierdził, że z uwagi na poczynione pomiędzy spółką (...), pozwaną i powodem uzgodnienia, inicjatorem których była sama spółka (...), dla wykonanych prac powód wystawiał faktury VAT jedynie częściowe, w granicach 80 – 90%, czasami nawet w mniejszych granicach wartości wykonanych prac, a każdorazowe wykazanie powyższej okoliczności wynikało z załączonych do tychże faktur protokołów odbioru, które same w sobie odzwierciedlały jednak 100% wykonanych prac. Porównanie załączonych faktur VAT z kwotą całkowitego wynagrodzenia przysługującego powodowi (3.066.436,00 złotych) w pełni uzasadnia dochodzoną pozwem kwotę.

Jak słusznie podnosi strona powodowa, powód nie wykonał żadnych dodatkowych prac, a jedynie te, które zostały mu zlecone. W tej sytuacji, nie dziwi fakt, że żąda za nie wynagrodzenia, które do tej pory nie zostało mu zapłacone przez pozwaną.

Mając wszystko powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 627 k.c. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 354.186,00 złotych, kwotę 10.998,09 złotych oraz kwotę 523,81 złotych.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zasądzając je, zgodnie z żądaniem pozwu, od kwoty 354.186,00 złotych od dnia 15 września 2012 roku, od kwoty 10.998,09 złotych od dnia 29 grudnia 2011 roku i od kwoty 523,81 złotych od dnia 3 grudnia 2012 roku.

W dniu 7 września 2012 roku powód wystawił na rzecz pozwanej fakturę VAT końcową nr (...) na kwotę 354.186,00 złotych brutto, stanowiącą ostateczne rozliczenie wykonanych prac. Doręczona pozwanej w/w faktura została odesłana powodowi w dniu 14 września 2012 roku ze stwierdzeniem, że pozwana uznaje ją za bezzasadną. W tej sytuacji dzień 15 września 2012 roku stanowi pierwszy dzień pozostawania przez pozwaną w opóźnieniu w płatności powyższej faktury. Jeśli chodzi o kwotę 10.998,09 złotych stanowiącą niezapłaconą należność wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 23 grudnia 2010 roku - pismem z dnia 16 lutego 2012 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty reszty należności z tej faktury, jak również odsetek za opóźnienie w zapłacie. Przyjmując, że pozwana mogła przekazać otrzymane, a należne powodowi pieniądze w ciągu 14 dni, pozostawała w opóźnieniu w zapłacie od dnia 29 grudnia 2011 roku. Odsetki ustawowe od kwoty zaległych odsetek w wysokości 523,81 złotych, zgodnie z treścią art. 482 k.c., zasądzono od dnia wytoczenia przedmiotowego powództwa.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 kpc i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), zasądzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 25.503,00 złotych. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od pozwu w wysokości 18.286,00 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 7.200,00 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 złotych.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pozwanej spółce z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia środków zaskarżenia. 2015-02-19